

Велика двадцятка та реальний сектор економіки: що на кону?

Хуан Сомавія*

ЖЕНЕВА – Напередодні саміту лідерів Великої двадцятки, що відбудеться наприкінці цього тижня в Торонто, ми знову знаходимося на критичному перехресті.

Незважаючи на крихке відновлення економіки, рівень глобального безробіття досяг рекордної відмітки: більше 210 мільйонів, тобто в наступні 10 років потрібно буде створити 470 мільйонів нових робочих місць для того, щоб забезпечити роботою нових членів ринку праці. Рівень безробіття серед молоді досяг неприйнятної відмітки. Здобутки зі зменшення кількості бідного робочого населення, яке живе на менше, ніж \$1,25 в день на особу, зникають. Тіньова економіка та кількість вразливих робочих місць непомірно росте.

Поняття соціальної несправедливості (яка раніше вважалася в основному проблемою країн, що розвиваються) швидко поширюється в розвинених країнах. Напруження та соціальний неспокій зростають і набувають форму громадських протестів проти заходів жорсткої фінансової політики та демонстрацій за збереження робочих місць.

Для того, щоб обернути ситуацію, ще є час. Однак ми маємо зробити вірний вибір. Ще вісім тижнів тому «Пітсбурзька згода» - рішення, прийняті Великою двадцяткою на саміті в цьому місті в вересні – сприймалася як вірний підхід до розв'язання кризи: якісні робочі місця були поставлені в центр відновлення економіки, і відбувалося поступове зменшення стимулювання економіки по мірі того, як економіка виходила з кризи, а ситуація з робочими місцями поліпшувалася.

Однак, несподівано, на цю угоду щодо такого економічного та соціального підходу стали здійснювати тиск. Занепокоєння щодо кризи національного боргу та зростаючого дефіциту в Європі привело до рішень про скорочення соціальних виплат, дій зі збільшення податків та введення заходів жорсткої фінансової політики. Історія демонструє, що такі рішення можуть наразити на небезпеку той самий вихід з кризи, якого ми намагаємося досягти. Ми також знаємо, що такі заходи, безумовно, уповільнять створення робочих місць в короткостроковому плані.

Ці побоювання були основною темою обговорень на Міжнародній конференції праці, щорічній зустрічі Міжнародної організації праці, яка нещодавно завершилася. Ця конференція – це унікальна можливість зустрічі для більш ніж 4000 представників уряду, роботодавців та робітників – представників «реальної економіки». Їх голоси виражали занепокоєння, побоювання та розчарування від еволюції реакції на кризу, та можливість того, що навіть невеликі здобутки, які вдалося отримати в відновленні економіки в питаннях створення робочих місць, підтримки роботи підприємств та надання підтримки безробітним можуть бути втрачені.

Їх очікування можна стисло викласти наступним чином:

По-перше, нам необхідна збалансована стратегія уніфікованих підходів, що захищає продуктивні інвестиції та зростання прибутків від доходів у фінансово відповідальний спосіб.

По-друге, нам необхідне зростання, що створює достойні робочі місця. Це означає розбудову угод, досягнених в Пітсбурзі щодо «ставлення якісних робочих місць в центр відновлення економіки».

По-третє, ми повинні забезпечити, щоб люди, особливо молоді робітники, мали необхідні навички для отримання нових (нешкодавних створених) робочих місць.

Четверте, створення робочих місць має бути чіткою проголошеною метою урядів, так само як низький рівень інфляції, розумна фіскальна політика та інші макроекономічні цілі.

П'яте, що є дуже важливим, нам необхідна фінансова система, яка працює для створення реальної економіки, а не навпаки.

Очікується, що глобальне зростання досягне цього року відмітки у 4 відсотки, однак наскільки це важливе для робітника, який не може отримати роботу, або який має низький рівень соціального захисту під час кризи? І як щодо невеликих підприємств, у яких обмежений доступ до кредитування, та які не можуть отримати переваги від поступового відновлення економіки, яке зараз відбувається? Саме на ці питання нам необхідно знайти відповіді.

Найголовніше те, що єдиний реальний вихід з кризи лежить в активізації реальної економіки, створенні більшої кількості робочих місць і збільшенні таким чином прибутків держав.

В той самий час нам безумовно необхідно розв'язати питання бюджетного дефіциту та державного боргу, для чого необхідні середньо- та довгострокові стабільні рішення. Однак починати потрібно вже зараз. Країни, в залежності від своєї власної ситуації, можуть розробити збалансовані, поступові надійні стратегії переходу від державного фінансування, яке врятувало глобально економіку від ще більш серйозного спаду, та яке врятувало або створило десятки мільйонів робочих місць з часу початку кризи.

Я хочу виразити підтримку складовим МОП в тих обов'язках, які Велика двадцятка вирішала взяти на себе, та які в свою чергу переростають в складні завдання на майбутнє. Послання від них демонструє важливість політичного та соціального діалогу, на рівні країн та на міжнародному рівні, для того, щоб знайти вірний баланс заходів для розв'язання цих питань. На кону майбутнє реальної економіки.

*Хуан Сомавія – Генеральний директор Міжнародної організації праці в Женеві